

خیلواکی

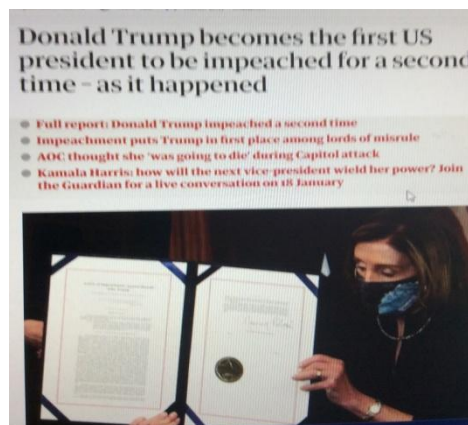
استقلال

www.esteqlaal.net

دوشنبه ۱۸ جنوری ۲۰۲۱

ملالی موسی نظام

از «عزل» تا بازخواست قانونی «امپچمنت» در سیستم فیدرال امریکا **Donald Trump became the first US president to be impeached twice.**

□ Nancy Pelosi delivered an impassioned speech calling on members to support impeachment.

چند روز قبل در یکی از وبسایت های افغانی در دریچهٔ بیر و بار مناظرات آن چشم به نوشته ای از یک نویسنده افتاد که از استعمال و توضیح اصطلاح «بازخواست قانونی – امپچمنت» که به نحوی مترادف به استیضاح تلقی میگردد و در سیستم «دولت فیدرال ایالات متحدهٔ امریکا» مروج بوده و ریشهٔ آن رسماً به مواد قانون اساسی آنکشور وابسته می باشد، آزرده بود و به زعم وی استعمال معنی «غلط» آنرا به دست درازی های ایران در لسان دری افغانستان مربوط می دانست. شکی نداریم که تجاوزات فرهنگی ایران از ضعف دولت مرکزی افغانستان و موجودیت جواسیس و معاش خوران وطنی ای چون «رهنورد زریاب» ها، با مصرف ملیون ها دالر ملت محتاج ایران، در تخریب و تحریف لسان زیبا و عام فهم دری افغانستان چهار اسپه روان است. ولی درین موضوع خاص حقوقی یک سرزمین دیگری، نمیشود چنان بی باکانه رأی صادر نمود و ملامتی

بار آورد، طوریکه دیگران هم بدون تحقیق و ارزیابی موضوع، آنرا قبول نموده و تقدیر و پستی بانی نمایند.

البته که در سیستم های حقوقی ممالک، اکثراً نحوه حکومت داری از نگاه تعیین و پذیرش قانونی اصول و قواعد در دولت، تا حد زیادی بهم شباهت دارند، ولی از نگاه شرایط محیطی، تعامل و عنعنات اجتماعی و بهتر نتیجه دادن، حتی همان اصولی که ظاهراً بهم شبیه هستند، با تغییرات فراوانی از یک مملکت به دیگری متفاوت می باشد. طور مثال در رژیم های پارلمانی، سیستم پارلمانی انگلستان مثال برجسته داشتن قدامت بسیار طولانی و شرایط خاص عنعنوی در چنان شکل دولتی شناخته شده است که نه تنها کشور های «**کامنولت - مشترک المنافع**» و مستعمرات وسیع جهانی آن بعد از کسب استقلال خود ها از آن پیروی نمودند، بلکه تعداد زیادی از سرزمین های آزاد جهان ظاهراً، آنرا یک نمونه دیموکراتیک شناخته و قوانین اساسی خود ها را تا حدی بر آن اصول عیار و استوار ساختند.

ولی اگر در عمق اکثر قوانین و روش های سیاسی آن ممالک دقیق گردیم، بدون شک تغییرات فراوانی را مشاهده می نمایم که قسماً زاده تعاملات و خواسته های مردم بوده و تا حدی هم اصلاحات و تجدد گرایی سبب آن میگردد که یک رژیم را از دیگری متفاوت میسازد. در بریتانیا حتی شرایط آنانیکه به پارلمان عضو میگردند و جزئی از اعضای یک پارتی رسمی سیاسی میباشند، بسیار متفاوت از اعضاء یک ساختار سیاسی پارلمانی در کشور دیگری هستند که مثلاً نمایندگان پارلمان با موجودیت دو مجلس، یکی با آراء آزاد، مستقیم و سری انتخاب میگردند و در مجلس سنا، نمایندگان قسماً انتخابی و قسماً انتصابی راه می یابند. چنین است انواع متفاوت اصول دولتی در ممالک مختلفه.

در رژیم های فیدرال که نمونه برجسته آن «**دولت فیدرال امریکا**» باشد همچنان با مراعات اکثریت اصول فیدرالیزم برای یک کشور بزرگ و ساحه دولت داری وسیع، روش و شرایط متفاوتی از اکثر دول فیدرالی دیگر دارد. چنان است یکی از کوچکترین کشور فیدرالی که «**سوئیس**» باشد با سیستم عنعنوی و تعامل خاص اجتماعی که علی الرغم کوچک بودن آن سرزمین، اصول «**کانفدریشن هیلویتیک - CH**» و دیموکراسی خاص آن بسیار از آنچه قانون اساسی فدرال امریکا پیروی می نماید، متفاوت میباشد.

با تشریحات متذکره، این موضوع «امپچمنت-Impeachment» رئیس جمهور امریکا هم جزئی از اصول و اصطلاحات حقوقی خاص این کشور است که به اتکاء به مواد قانون اساسی فیدرال، از هر نقطه نظر از «عزل – Removal-Dismissal» که در اصطلاح قوانین افغانی «موقوف یا سبکدوش از وظیفه» تلقی میگردد، کاملاً متفاوت است. این روش خاص عموماً نوعی بازخواست از یک متهم دولتی است که عمل جرمی خاصی را مرتکب گردیده باشد. نظر به قوانین امریکا، عموماً این بازخواست از جانب قانون گزاران شعبه اول پارلمان به اصطلاح «خانه نمایندگان» که به منزله «ولسی جرگه» باشد، با شواهد و اظهارات اشخاص گوناگون با اتکاء بر متون قانون اساسی و قوانین فرعی و حتی قواعد معتبر، صورت میگیرد.

بعد از نتیجه گیری درین مرحله که شاید ماه ها طول بکشد، در صورت آراء اکثریت در مجرم شناختن طرف مباحثه مثلاً در مورد قضیه غیر قانونی بستگی رئیس جمهور «دونالد ترمپ» به دولت خارجی «اکراین» برای ایجاد یک دسیسه و اتهامی که کاندید رقیب وی «جو بایدن» را بد نام سازد، قبولی و موجودیت اجرای «امپچمنت» برای نتیجه و فیصله نهایی به «مجلس سنای امریکا» راجع میگردد که اگر در آنجا هم رای مثبت برای «امپچمنت» صادر گردد، این امر به تعمیم قانون در مورد جرم طرف مباحثه منجر میگردد.

پس «امپچمنت» در قوانین امریکا یک عملیه ای است که معمولاً از جانب مجلس نمایندگان بر علیه یک مأمور دولت صورت میگیرد که مرتکب یک حرکت غیر قانونی شده باشد که البته مراحل دوگانه ای را در محضر نمایندگان هر دو شعبه پارلمان سپری نماید.

در مورد موضوع روز، درخواست «امپچمنت» رئیس جمهور «دونالد ترمپ» برای بار دوم، رای اکثریت مجلس نمایندگان در مورد حرکت غیر قانونی هدایت و تشویق حمله وحشیانه اغتشاشیون بر عمارت پارلمان امریکا «خانه قانون گزاران» به روز شش جنوری حاصل شده است، ولی چون مراسم تحلیف رئیس جمهور منتخب «جو بایدن» سه روز بعد صورت میگیرد، رئیس سنای امریکا «مچ مک کونل» اعلام نموده است که برای دایر نمودن فیصله نهایی «امپچمنت» رئیس جمهور، هر روز بعد از آن مراسم امکان پذیر می باشد.

□ **Mitch McConnell has said the impeachment trial will happen after Biden has taken office on 20 January.**

اگر نظر آن هموطنانی که «امپچمنت» را «عزل» یا برطرفی ادعا نموده اند، قبول گردد، چگونه این جریان بعد از جلوس رئیس جمهور جدید میتواند عملاً صورت پذیر باشد؟! ناگفته نماند که درین جریان حمله اغتشاشیون به عمارت پارلمان امریکا که بسیار نزدیک به مراسم تحلیف رئیس جمهور جدید صورت گرفت، حتی به معاون رئیس جمهور فعلی که «مایک پنس» باشد پیشنهاد شد که وی نظر به قانون میتواند ترمپ را «عزل - Remove» نماید و خود برای بقیه مدت تا روز تحلیف، رئیس جمهور منتخب، منحیث سرپرست باقی بماند که وی نپذیرفت.

Impeachment in the United States is the process by which a legislature (usually in the form of the lower house) brings charges against a civil officer of government for crimes alleged to have been committed, analogous to the bringing of an indictment by a grand jury.

پایان